

**Rola i potencjał
gospodarki
o obiegu zamkniętym
w kształtowaniu
miejskich systemów
transportu publicznego**

Aleksander Jagiełło
Agnieszka Szmelter-Jarosz
Marcin Wołek

**Rola i potencjał
gospodarki
o obiegu zamkniętym
w kształtowaniu
miejskich systemów
transportu publicznego**

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Gdańskiego
Gdańsk 2026

Recenzent
dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG

Redaktor Wydawnictwa
Magdalena Cichowicz-Cieślak

Projekt okładki i stron tytułowych
Weronika Jastrzemska / ANGRAM Studio

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-800-9

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: <https://wydawnictwo.ug.edu.pl/ksiegarnia-online/>

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Zawartość publikacji jest wynikiem realizacji projektu naukowego
CE4CE – „Public Transport Infrastructure in Central Europe –
facilitate transitioning to circular economy”,
prowadzonego w okresie kwiecień 2023 – marzec 2026
na Uniwersytecie Gdańskim

Projekt CE4CE (numer umowy: CE0100250) otrzymał dofinansowanie
z programu Unii Europejskiej Interreg Europa Środkowa

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

CE4CE

Niniejsza monografia odzwierciedla wyłącznie opinie jej autorów i nie może być w żadnym zakresie traktowana jako oficjalne stanowisko organów Unii Europejskiej, instytucji uczestniczących w realizacji programu Interreg Europa Środkowa ani przedsiębiorstwa PKA Gdynia Sp. z o.o. Podmioty te nie ponoszą odpowiedzialności za ewentualne wykorzystanie informacji w niej zawartych

Spis treści

Wykaz skrótów i oznaczeń	9
Wstęp	11
1. Istota gospodarki o obiegu zamkniętym	15
1.1. Gospodarka o obiegu zamkniętym a zrównoważony rozwój	15
1.2. Miejsce gospodarki o obiegu zamkniętym w koncepcjach zrównoważonego rozwoju i ESG	23
1.3. Od strategii UE do lokalnych strategii gospodarki o obiegu zamkniętym	31
1.4. Polska strategia krajowa dotycząca przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	38
1.5. Obszary monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym	44
1.6. Przykłady wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym na poziomie miast	48
2. Funkcjonowanie rynku transportu publicznego w warunkach gospodarki o obiegu zamkniętym	53
2.1. Wykorzystanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym w publicznym transporcie zbiorowym	53
2.2. Przestrzeń miejska a publiczny transport zbiorowy	62
2.3. Transport publiczny w miastach w polityce transportowej UE	79
2.4. Transformacja struktury podmiotowej rynku publicznego transportu zbiorowego w miastach	90
3. Elektryfikacja i wodoryzacja jako kierunki rozwoju transportu publicznego	111
3.1. Proces elektryfikacji transportu publicznego a gospodarka o obiegu zamkniętym	112
3.2. Proces wodoryzacji transportu publicznego a gospodarka o obiegu zamkniętym	131

4. Praktyka wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym jako elementu realizacji ESG	149
4.1. Uwarunkowania i wyzwania przy wdrażaniu strategii gospodarki o obiegu zamkniętym	149
4.2. Metodyka ARIS w monitorowaniu GOZ na poziomie operatora publicznego transportu zbiorowego	155
4.3. Gospodarka o obiegu zamkniętym na poziomie operatora publicznego transportu zbiorowego – studium przypadku	163
Podsumowanie	175
Bibliografia	183
Spis rysunków	213
Spis tabel	215

Wykaz skrótów i oznaczeń

BI	– Business Intelligence
BPMN	– Business Process Model and Notation
CEPiK	– Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców
CGE	– Computable General Equilibrium
CNG	– Compressed Natural Gas
CO	– tlenek węgla
CO ₂	– dwutlenek węgla
CO ₂ -eq	– ekwiwalent dwutlenku węgla
CSR	– Corporate Social Responsibility
EA	– Enterprise Architecture
EPC	– Event-driven Process Chain
ESG	– Environmental, Social, Governance
ESS	– Energy Storage System
GOZ	– gospodarka o obiegu zamkniętym
H ₂	– wodór
HC	– węglowodory
KPI	– Key Performance Indicator
kWh	– kilowatogodzina
LCA	– Life Cycle Assessment
LCC	– Life Cycle Cost
MaaS	– Mobility as a Service
MEFA	– Material and Energy Flows Analysis
NO _x	– tlenki azotu
ONZ	– Organizacja Narodów Zjednoczonych
OZE	– odnawialne źródła energii
PKA	– Przedsiębiorstwo Komunikacji Autobusowej sp. z o.o.
PLN	– złoty polski
PM	– cząstki stałe
TOGAF	– The Open Group Architecture Framework
TCO	– Total Cost of Ownership
TOD	– Transit Oriented Development
UA	– Urban Agriculture
UM	– Urban Metabolism
WTW	– Well-to-Wheels